

[.....] részére

Tisztelt Uram!

Beadvánnyal fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), amelyben [.....] Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) polgármesterének eljárását kifogásolta, mely során a polgármester a testületi ülésről hiányzó képviselő egészségi állapotára vonatkozó adatot kért a képviselő házi orvosától. Beadványával kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom, egyúttal szíves elnézését kérem a Hatóság késedelmes válasza miatt:

Bejelentésében előadta, hogy az Önkormányzat képviselő-testületének 2017. szeptember ...-i zárt ülésére [.....] polgármester egy előterjesztést nyújtott be. Az előterjesztésben annak eldöntésére tett indítványt, hogy a képviselőtestület elfogadja-e vagy sem [...] képviselő 2017. július ...-i távolmaradására igazolására benyújtott orvosi igazolást. Az előterjesztést megelőzően az Önkormányzat levélben kereste meg az igazolást kiállító orvost annak érdekében, hogy nyilatkozzon, a képviselő állt-e a vonatkozó napon az orvos kezelése alatt. Az orvos írásbeli nyilatkozata szerint az érintett az adott napon nem, hanem később, 2017. augusztus ...-én jelent meg rendelésén, ahol elmondta, hogy mozgásszervi panaszok miatt kezelés alatt áll, amelyről dokumentációt nem mutatott be, majd a rendelésen gyógyszeres ellátásban részesült, táppénzt nem kért. Az orvos nyilatkozata szerint 2017. augusztus ...-i állapota nem zárta ki a testületi ülésen való részvételt, 2017. július ...-i állapotáról nyilatkozni nem tud.

Az ügyben a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálati eljárást indított, és a megkereste az adatkezelőt. A megkeresésre [.....] jegyző a következő tájékoztatást adta:

A polgármester, mint a munkavégzésre irányuló jogviszony alapján a kifizető képviselője, figyelemmel arra, hogy a kifizetés alapját képező igazolásból a kifizetés jogalapja nem volt megállapítható, 2017. szeptember ...-án kelt levélben az igazolást kiállító házi orvostól kizárólag a tekintetben kért információt az érintettre vonatkozóan, *hogy „kétséget kizáróan megállapítható volt-e az tény, hogy egészségi állapota kizárja, hogy részt vehessen a 15:00-tól 15:25-ig tartó Képviselő-testületi ülésen”*. A megkereső ezen túl [...] képviselő úr egészségi állapotára, betegségére, kezelésére nézve semmilyen információt nem kért és az orvos válaszevele az orvosi igazolásban szokásos körülírásokon túl szenzitív személyes adatot nem is tartalmazott.

A jegyző úr levelében hivatkozott az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (Eüak.) 4. § (2) bekezdés o) pontjára, mely szerint *egészségügyi és személyazonosító adatot az alábbi célból is lehet kezelni: a munkavégzésre való alkalmasság megállapítása függetlenül attól, hogy ezen tevékenység munkaviszony, közalkalmazotti és közszolgálati jogviszony vagy egyéb jogviszony keretében történik*.

A 2017. szeptember ..-án megtartott képviselő-testületi ülésen zárt ülés keretein belül [.....] polgármester úr az önkormányzati vagyon tekintetében döntésre jogosultként a képviselő-testület elé terjesztette [.....] képviselő tiszteletdíjával kapcsolatban felmerült kérdéseket. A polgármester

tájékoztatta a testületet arról, hogy a képviselő igazolásának hiányos volta miatt levélben kereste meg a háziorvost, aki írásos formában válaszolt. A polgármester két alkalommal kérdezte meg [.....]-t, igényli-e, hogy kioassa, milyen válasz érkezett az orvos részéről, aki mindkét alkalommal igennel felelt a kérdésre, ez volt tehát az egészségügyi adatoknak az önkormányzati ülésen való közlésének jogalapja.

Levelében tájékoztatást adott továbbá a képviselők juttatásainak elszámolásáról, az ülésen való részvétel/távolmaradás nyilvántartásáról.

A Hatóság álláspontja a következő:

Az Eüak. hivatkozott 4. § (2) bekezdése pontosan úgy rendelkezik, hogy „egészségügyi és személyazonosító adatot az (1) bekezdésben meghatározottakon túl - *törvényben meghatározott esetekben* - az alábbi célből lehet kezelni:”. E szerint tehát külön törvényben rögzített felhatalmazás kell az adatoknak felsorolt célokból történő kezeléséhez.

Az Eüak 23. §-a, mely az egészségügyi ellátóhálózaton kívüli szervek megkeresésére történő adatszolgáltatásáról rendelkezik, nem ad felhatalmazást a munkáltatónak egészségi állapotra vonatkozó adat bekérésére¹.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 49. §-a szerint a munkára való alkalmasságról külön jogszabályban meghatározott orvosi vizsgálat alapján kell dönten. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. tv. 44. §-a szerint keresőképtelen az, aki betegsége miatt munkáját nem tudja ellátni. Ez a jogszabály pedig azt jelenti, hogy ha és amennyiben a munkaköre betöltésére alkalmatlan valaki, akkor haladéktalanul fel kell keresnie a háziorvosát keresőképtelen állományba vétele érdekében.²

¹ Adattovábbítás az egészségügyi ellátóhálózaton kívüli szerv megkeresésére

Eüak. 23. § (1) A következő szervek írásbeli megkeresésére a kezelést végző orvos, valamint az egészségbiztosítási szerv az érintett egészségügyi és a megkereső szerv által törvény alapján kezelhető, az azonosításhoz szükséges személyazonosító adatait átadja a megkereső szervnek. A megkeresésben a 4. § (4) bekezdésének megfelelően fel kell tüntetni a megismerni kívánt egészségügyi és személyazonosító adatokat, ideértve azon adatokat is, amelyek az egészségügyi szolgáltató által felvett látlelet alapján állnak rendelkezésre. A megkereső szervek a következők lehetnek:

- a) büntetőügyben a nyomozó hatóság, az ügyészség, a bíróság, az igazságügyi szakértő, polgári peres és nemperes, valamint közigazgatási hatósági ügyben a közigazgatási hatóság, az ügyészség, a bíróság, az igazságügyi szakértő,
- b) szabálysértési eljárás során az eljárást lefolytató szervek,
- c) potenciális hadköteles és hadköteles személy esetén a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala, a Magyar Honvédség katonai igazgatási és központi adatfeldolgozó szerve, valamint a katonai egészségügyi alkalmasságot megállapító bizottság,
- d) a nemzetbiztonsági szolgálatok, a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben meghatározott feladatok ellátása érdekében, az abban kapott felhatalmazás körében,
- e) a Magyar Honvédség katonai igazgatási és központi adatfeldolgozó szerve, a kiképzett tartalékosok békeidőszakban történő hadi beosztásra történő kiírása és a kiképzett tartalékosok gyors és differenciált behívása érdekében, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvényben meghatározott körben,
- f) az egészségügyi dolgozóval szemben folyamatban lévő etikai eljárás során az eljárás lefolytatása hatáskörrel és illetékességgel rendelkező kamarai szerv,
- g) a rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó, valamint a terrorizmust elhárító szervek a törvényben meghatározott feladatok ellátása érdekében, az abban kapott felhatalmazás körében,
- h) halottvizsgálat során a halottvizsgálatot végző orvos,
- i) a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló törvényben, valamint a polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatáról és megelőzéséről és a 94/56/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. október 20-i 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott szakmai vizsgálat során a közlekedésbiztonsági szerv.

² Az Egri Munkaügyi Bíróság munkajogi ügyben hozott 10/6-H-MJ-2008-6. bírósági határozata szerint

A keresőképtelenség és keresőképesség orvosi elbírálásáról és annak ellenőrzéséről szóló 102/1995. (VIII. 25.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése szerint a betegszabadság, illetve a táppénz igénybevétele alatt a munkavállaló esetén a munkáltató a keresőképtelenség felülvizsgálatát kizárólag az arra hatáskörrel rendelkező járási hivatalnál jogosult kezdeményezni. A járási hivatal a keresőképtelenség és a keresőképesség elbírálását szakértő főorvos, valamint felülvéleményező főorvos útján ellenőrzi.

A szakértő főorvos a munkáltató megkeresésére a betegdokumentációból fellelhető adatok, vagy indokolt esetben a keresőképtelen biztosított vizsgálata alapján dönt a biztosított keresőképtelenségéről vagy keresőképességéről. A döntéssel szemben a foglalkoztatott és a foglalkoztató a közléstől számított 8 napon belül a fővárosi és megyei kormányhivatal orvosszakértői feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalánál orvosi felülvizsgálatot kezdeményezhet.

A keresőképtelenség felülvizsgálatának szabályai nem teremtik meg annak a lehetőségét a munkáltatók, így jelen esetben a polgármester számára arra, hogy az egészségügyi adatokat ellenőrizze, és az egyéb, informális csatornákról hozzá eljutott információk alapján közvetlenül keresse meg akár a foglalkozás egészségügyi orvost, akár a háziorvost.

A hivatkozott jogszabályok a munkáltatónak, így a polgármesternek is biztosítják a jogát arra, hogy független szerv felülvizsgálja a keresőképtelenség kérdéskörét orvos-szakmai mérlegelés alapján. Ennek felelősségét a munkáltatók nem vehetik át, mivel erre hatáskörrel csak az adott járási hivatal szakigazgatási szerve, illetve a betegállományba vétel vonatkozásában a háziorvos jogosult.

Az egészségi állapotra vonatkozó adat az Infotv. 3. (3) bekezdés *b*) pontja szerint különleges adat, egészségügyi különleges adat főszabály szerint akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett írásban hozzájárult, vagy ha törvény közérdeken alapuló célból elrendeli. A háziorvos a levelében a megkeresésre válaszolva olyan egészségügyi adatokat közölt, melynek kezelésére a munkáltatónak nem volt jogalapja. Noha a polgármester a nyilatkozat szerint nem egészségügyi adat továbbítását kérte, azonban a keresőképtelenségnek nem a jogszabályban meghatározott módon történő ellenőrzése folytán, a jogellenes adattovábbítás során egészségügyi adatok birtokába jutott.

Jelen esetben tehát nincs olyan törvényi rendelkezés, amely a panaszolt adatkezelés jogalapjául szolgálna, ezért az adatkezelés sérti az Infotv. 5. § (2) bekezdését. A fenti tényállás alapján a Hatóság megállapítja, hogy a polgármester eljárása az érintett egészségügyi adatai vonatkozásában minden olyan esetben, amikor a keresőképtelenség felülvizsgálatára vonatkozó kérelmét nem a járási hivatal arra rendelt szervéhez juttatta el, sérti az Infotv. 4. § (1) bekezdésében rögzített tisztességes adatkezelés követelményét.

A Hatóság az Infotv. 56. § (1)³ bekezdésében foglaltak alapján felszólította az Önkormányzatot, hogy a jövőben az adatvédelmi követelményeknek megfelelően járjanak el.

Az érintett a következő jogorvoslati lehetőségeket veheti igénybe. Amennyiben az érintettek a jogellenes adatkezeléssel összefüggésben kára merült fel, úgy kárigényt nyújthat be az adatkezelő

³ Az Infotv. 56. § (1) Ha a Hatóság a személyes adatok kezelésével, illetve a közérdekű adatok vagy közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatos jogsérelem vagy annak közvetlen veszélye fennállását megalapozottnak tartja, az adatkezelőt a jogsérelem orvoslására, illetve annak közvetlen veszélye megszüntetésére szólítja fel.

Önkormányzathoz. Amennyiben a kárigény rendezésében nem tudnak peren kívül megállapodni, az Infotv. 23. §-a alapján az érintett kártérítési keresetet nyújthat be a bírósághoz.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § e) pontja szerint „személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése”;

A Ptk. 2:51. § szerint „Akit személyiségi jogában megsértenek, a jogsértés ténye alapján - az elévülési időn belül - az eset körülményeihez képest követelheti

- a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- azt, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot;
- a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását és a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését vagy jogsértő mivoltától való megfosztását;
- azt, hogy a jogsértő vagy jogutódja a jogsértéssel elért vagyoni előnyt engedje át javára a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint.”

Akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért, vagy aki személyiségi jogainak megsértéséből eredően kárt szenved, a jogellenesen okozott károkért való felelősség szabályai szerint követelheti a jogsértőtől kárának megtérítését.⁴

Budapest, 2018. május 23.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

⁴ Ptk. 2: 52-53. §